

[Ad Husserl]

Ladislav Hejdánek

◆ diktát, česky, vznik: nedatováno

◆ dictate, Czech, origin: nedatováno

[Ad Husserl]

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini Pro 3 preview]

Poznámky doplňující k textu začínajícímu na straně 251 k druhému dílu Husserlovy *Erste Philosophie*. Námitky proti Husserlově koncepci fenomenologie mám v několika základních bodech. Jedním z nich je jeho požadavek radikálního nového počátku, a to v karteziánském smyslu. Tedy ta radikálnost je z mého hlediska základně problematická tím, že se vztahuje k tomu takzvanému novému začátku, k tomu *Neuanfang*. Tedy mám potud pochybnosti a jsem nucen vyjádřit svou distanci, protože nepovažuji pro filosofii v celku otázku jejích počátků v žádném smyslu za rozhodující. Tedy počátků jednak výkladu, ale také počátků ve smyslu základních východisek, a tedy vlastně základních pozic, které jsou vždycky v každém východisku nějak přítomny a skryty. Naopak se domnívám, že důsledný postup kriticky filosofický, že může vždycky dojít k revizi, že si může otevřít cestu k revizi svých vlastních počátků. Že tedy ten počátek není ničím fatálně rozhodujícím o celém dalším postupu filosofického tázání a bádání, ale že je možno začít odkudkoliv a že filosofie je schopná sebe samu revidovat. Pokud je to skutečná filosofie. Tedy filosofie je něco, co je schopno z nesprávných východisek a z nesprávných počátků se dostat ke správným pozicím, k správným závěrům a vůbec k pravdivému vidění skutečnosti.

Tak to je jedna věc. Druhá věc je onen požadavek absolutně ospravedlněného poznání. Podle mého soudu patří k podstatě filosofie, že žádné její pozice, a to znamená žádná její východiska, ale ani žádné její důsledky, žádné její výsledky, její poznatky, nemají, nemohou mít a nikdy nebudou mít povahu absolutně oprávněných poznatků, neboť filosofie vždycky nějak tápe, vždycky nějak zkouší, experimentuje myšlenkově a musí si nechat vždycky, dříve nebo později, říci, kde udělala chybu nebo kde nedostatečně něco domyslela. Prostě musí být připravena na malé i velké a dokonce generální revize všeho svého myšlení, svého postupu, svých východisek i svých až dosud třeba všeobecně uznávaných závěrů a konsekvencí. Tedy ten požadavek absolutní ospravedlněnosti je po mém soudu nefilosofický, a proto je třeba ho odmítnout.